

Adéu i moltes gràcies Eduardo Galeano!

Escrit per Diva Criado. La Independent. Bogotá.
dimecres, 15 d'abril de 2015 16:44

OPINIÓ

Reto homenatge al gran llatinoamericà i ciutadà del món, l'entranable uruguaià Eduardo Galeano, al capdavant de l'activisme social i ideòleg de l'esquerra, i alhora a la seva severa capacitat crítica, la seva claredat, el seu realisme i el seu sarcasme a l'hora d'escriure. Trets que el definien com un gran narrador d'històries.

Ha censurat la tradició masclista parodiant a la Revolució francesa; pioner a Llatinoamèrica de la legalització del matrimoni homosexual; va criticar la tendència dels mitjans a mentir; i es va referir en molts dels seus escrits a la democràcia de la por, quan afirmava que *"La democracia tiene miedo a recordar, las armas tienen miedo a la falta de guerra y los hombres tienen miedo a la mujer sin miedo"*.

He seguit a **Galeano** des que vaig començar la carrera de Dret a mitjans dels 80, plena d'inquietuds i desitjos de menjar-me el món, vaig llegir l'obra *Las Venas Abiertas de América Latina*

amb tanta fruïció que gairebé podria recitar-la. Era un text de referència per a la càtedra d'economia política, recordo que el seu contingut va ser objecte d'un ampli i profund anàlisi, més que tot, perquè era una mena de manual, fet amb un llenguatge simple i comú, capaç de

Adéu i moltes gràcies Eduardo Galeano!

Escrit per Diva Criado. La Independent. Bogotà.
dimecres, 15 d'abril de 2015 16:44

---

creure que la realitat és canviable. El llibre mostra el procés històric de les circumstàncies de formació llatinoamericanes.

Encara recordo la indignació que causà en la majoria d'estudiants quan s'explicaven les grans desigualtats socials entre rics i pobres a Amèrica Llatina, encara més quan eren presents diverses dictadures. A Bogotà el meu veïnat eren una quantitat de persones de Xile que en un instant havien envaït l'edifici on vivia, fugint de la terrible dictadura militar de dreta, encapçalada per **Augusto Pinochet**.

També vull justificar a **Galeano** quan l'abril de l'any passat, en una entrevista a la biennial del llibre al Brasil, va dir que no seria capaç de llegir el seu llibre *Las Venas Abiertas de América Latina* L

perquè es desmaiaria, i ho justifico perquè crec que delirava quan ho va fer; ho justifico, perquè d'aquella època a l'actual, els temps han canviat, les circumstàncies i les persones també; ho justifico, perquè a hores d'ara

Galeano

podia dir el que li vingués de gust sobre la desafecció que li generava el seu llibre més venut. Alguna vegada he sentit dir que:

"Los escritores cuando escriben cambian, renuevan y reviven, al mismo tiempo que la vida vive y el escritor continúa escribiendo"

El llibre publicat el 1969, va ser prohibit en els països on existien règims dictatorials com Xile, Argentina i per descomptat Uruguai, d'on va haver de sortir fugint després d'haver estat empresonat per la dictadura del seu país.

Sobre la seva fugida va escriure en un llibre de recopilació de contes curts, on la prosa es confon amb la poesia, *Días y Noches de Amor y de Guerra* (1976), en què defineix les guerres de dins i les guerres de fora, editat en versió original per Editorial Laie, Barcelona 1983, en el fragment *"Cierro los ojos y estoy en medio del mar"*: *"Cuando me separé de Graciela, deje la casa de Montevideo intacta, allí quedaron los caracoles cubanos y las espadas chinas, los tapices de Guatemala, los discos, los libros, y todo lo demás. Llevarme algo hubiera sido una estafa. Todo eso era de ella, tiempo compartido, tiempo que agradezco; y me lancé al camino, hacía lo no sabido, limpio y sin carga. La memoria guardará lo que valga la pena. La memoria guarda de mi más que yo..."*.

Adéu i moltes gràcies Eduardo Galeano!

Escrit per Diva Criado. La Independent. Bogotà.
dimecres, 15 d'abril de 2015 16:44

Després va anar a viure a l'Argentina d'on també va fugir per anar a refugiar-se a Calella, municipi costaner del Maresme, en terres catalanes de la província de Barcelona, allà es va dedicar a escriure, entre d'altres "**Memoria del fuego**". Sobre Argentina escriuria: *"Perdí varias cosas en Buenos Aires, por el apuro o la mala suerte, nadie sabe a dónde fueron a parar. Salí con un poco de ropa y un puñado de papeles. No me quejo. Con tantas personas perdidas, llorar por las cosas sería como faltarle el respeto al dolor"*.

En el llibre "**Mujeres**", de l'editorial Segle XXI Editores, que surt a la venda aquesta setmana a Espanya, mostra una antologia dels seus millors textos sobre les dones, la selecció, que ocupa més de 200 pàgines, va ser realitzada pel propi autor.

De **Galeano** m'agrada el seu humanisme, el seu compromís amb les persones menys afavorides, va fer de les causes socials la seva bandera. Sobre la violència masclista escriuria: *Hay criminales que proclaman tan campantes 'la maté porque era mía', así no más, como si fuera cosa de sentido común y justo de toda justicia y derecho de propiedad privada, que hace al hombre dueño de la mujer. Pero ninguno, ninguno, ni el más macho de los supermachos tiene la valentía de confesar 'la maté por miedo', porque al fin y al cabo el miedo de la mujer a la violencia del hombre es el espejo del miedo del hombre a la mujer sin miedo"* (del llibre *Los Abrazos*).

Era tan humà com les seves poesies en el llibre *Los Abrazos*, allí es confonen les utopies, la mort, l'amor i les pors. Dedicat a activitats diverses al llarg de la seva vida, va ser poeta, historiador, caricaturista, periodista, editor, mecanògraf, dibuixant, pintor, caixer, i fins i tot obrer; per a èll, que deia que creia que érem fills dels dies, i que cada dia té una història i som la història que vivim, tota la meva admiració i respecte

.

"La caridad es humillante porque se ejerce verticalmente y desde arriba; la solidaridad es horizontal e implica respeto mutuo". Adéu i moltes gràcies Eduardo Galeano!